

## Ὁ Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Θεόκλητος Φιλιππαῖος (1965-1995)

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου

Μὲ βαθειὰ συγκίνηση, βρισκόμαστε σήμερα ἐδῶ, προκειμένου νὰ ἀποτίσωμε φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, στοὺς μακαριστοὺς Ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι ἐκλέϊσαν τὸν ἱστορικὸν καὶ περικλεῆ Ἀρχιερατικὸν θρόνον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας. Ἰδιαίτερος δὲ νὰ μνημονεύσωμε καὶ νὰ τιμήσωμε, τοὺς δύο ἐσχάτως κοιμηθέντας Ἀρχιερεῖς, τὸν ἀλήστου μνήμης, πολύκλαυστον Ἱεράρχην Θεόκλητον τὸν Φιλιππαῖον καὶ τὸν ἄμεσον προκάτοχόν Σας, Σεβασμιώτατε Ἄγιε Μαντινείας, μακαριστὸν Ἀλέξανδρον τὸν Παπαδόπουλον.

Εὐχαριστῶ εὐγνωμόνως Σεβασμιώτατε, διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ εἴμεθα σήμερα στὴν πατρίδα μας στὸν τόπο ποὺ ἀνδρωθήκαμε, σωματικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἰδιαίτερος συγκινοῦμαι διότι ἀνεθέσατε στὴν ἐλαχιστότητά μου τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλήσω διὰ τὴν σεβάσμια μορφή καὶ προσωπικότητα τοῦ αἰοδίμου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Κυροῦ Θεοκλήτου Β' Φιλιππαίου, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τριάκοντα συναπτὰ ἔτη ἐποίμανε θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως τὴν Ἱερὰν ταύτην Μητρόπολιν καὶ ὁ ὁποῖος πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἄφησε τὸν μάταιον καὶ φθαρτὸν αὐτὸν κόσμον καὶ ἐπέταξε διὰ τὸν οὐρανόν, δραμῶν ἐπὶ τοὺς ἀμαραντίνους στεφάνους, οὓς ἔλαβε παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, τὸν ὁποῖον ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων περιπαθῶς, ἠγάπησε.

Ἦτο 8 Ἰανουαρίου 1995, ὅταν κατὰ τρόπον συγκλονιστικόν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ἐπισφράγις τῆς ἀγίας βιοτῆς καὶ πολιτείας του τιμωμένου Ἱεράρχου, ἔφυγε ὁ ἀπλοῦς καὶ γαλήνιος, ὁπραῦς καὶ ἀκέραιος, ὁ φανότατος, ἀρετῶν πρακτικώτατος, αἰόδιμος Θεόκλητος γιὰ τὸν οὐρανό. Σύμπας ὁ Ἱερὸς Κλῆρος καὶ ὁ

εὐσεβὴς Ἀρκαδικὸς Λαός, συνόδευσαν εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν, τὸν ἡγαπημένον πνευματικὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος ἐποίμανε τὴν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη, ἐν συνέσει καὶ ἐν βαθυτάτῃ αἰσθήσει τῆς εὐθύνης τῆς ἀνατεθείσης ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς αὐτὸν διακονίας, «ἵνα ὁδηγήσῃ εἰς σωτηρίαν, ψυχὰς ἀθανάτους, ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη». Ὅταν οἱ καμπάνες τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τὸ βράδυ ἐκείνης τῆς Κυριακῆς, ἐσήμαναν τὴν μετάστασιν καὶ ἀποδημίαν τοῦ κλεινοῦ Ἱεράρχου καὶ ἔδωσαν τὸ ἔναυσμα καὶ στὰ κωδωνοστάσια τῶν ἄλλων Ναῶν, ἀπάσης τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας, ἓνα ἀτέλειωτο ποτάμι ἀπὸ κόσμος ξεχύθηκε στοὺς δρόμους, προκειμένου νὰ φθάσῃ στὸν «Ἅγιο Βασίλη», διὰ νὰ ἀσπασθῇ τὸ χέρι τοῦ κοιμηθέντος Ποιμενάρχου, τοῦ ἀνθρώπου τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ἀγάπης, τοῦ ἀφανοῦς ἐργάτου τῆς φιλανθρωπίας, τοῦ μικροῦ τὸ δέμας, ἀλλὰ μεγάλου εἰς τὴν ψυχὴν, τοῦ εὐπροσηγόρου καὶ πολυκλαύστου πνευματικοῦ πατρός.

Εἶχε προηγηθῇ ὁ ἐορτασμὸς τοῦ Ἁγίου Δωδεκαημέρου καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἐκπνέοντος τοῦ ἔτος 1994, ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὰ ἐορτή, τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου εἰς Λεωνίδιον, ὅπου μεταφέρεται ἡ θαυματουργὸς Εἰκὼν τῆς Παναγίας Ἑλώνης καὶ λαμπρῶς λιτανεύεται στὴν πόλιν μὲ τὴ μακρόχρονη Ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἱστορικὴ παράδοση.

Θὰ πλέξω στέφανον πνευματικὸν διὰ τὸν ἀλησμόνητον Ἱεράρχην, ἐκμυστηρευόμενος καταστάσεις ποὺ ἐζήσαμε ὅσοι εἴχαμε τὴν μεγάλην εὐλογίαν ἀπὸ τὸν Θεὸν, νὰ διακονήσωμε κοντά του.

Τότε, μέσα στὸ αὐτοκίνητο, μὲ ὁδηγὸ τὸν ἀείμνηστο καὶ ἀφοσιωμένο στὸν Μητροπολίτη, Βασίλειο Γαλιῶτο, εὗρισκόμεθα, ὁ ὁμιλῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνοδηγοῦ καὶ εἰς τὰ

πίσω καθίσματα, ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Θεόκλητος καὶ ὁ τότε Ἀρχιμανδρίτης καὶ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ νῦν Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Θεόκλητος. Κάποια στιγμή ὁ ἀλησμόνητος Δεσπότης, εἶπε: «Θέλω νὰ πεθάνω ὄρθιος μέσα σὲ ἓνα Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου». Ὅλοι ἀπορήσαμε καὶ μετὰ τὴν αὐθόρμητη ἀντίδραση τοῦ π. Θεοκλήτου, «τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λέτε τώρα Σεβασμιώτατε;» ἐρωτήσαμε. «Γιατί Σεβασμιώτατε ἔχετε αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία;», διὰ νὰ λάβωμε τὴν ἀπάντηση: «Διότι τὸ βαπτιστικό μου ὄνομα ἦτο Νικόλαος καὶ εὐλαβοῦμαι ἰδιαίτερος τὸν Ἅγιο Νικόλαο, εἰς τὸν Ναὸ τοῦ ὁποίου στὸ Ναύπλιο, χειροτονήθηκα Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος.

Καὶ συνέχισε: «Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ἐνδύσετε μὲ ἅπασαν τὴν Ἀρχιερατικὴν στολὴν, ἀλλὰ νὰ μὲ περιβάλλετε μὲ τὸ ὠμόφορον καὶ τὸ ἐπιτραχήλιον, τὰ ὁποῖα τελευταῖα ἔφτιαξα, μὲ τοὺς ἀπλοῦς σταυρούς».

Πέρασαν οἱ ἡμέρες καὶ ἐφθάσαμε στὴν Κυριακὴ 8 Ἰανουαρίου 1995. Ὁ καιρὸς ἦτο χειμωνιάτικος καὶ ἐχιόνιζε στὴν πόλη καὶ πολὺ περισσότερο στὰ βουνά. Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία, στὴν Ἱερὰ Μονὴ μας τοῦ Ἁγίου Νικολάου των Βαρσῶν, δέχτηκα τηλεφώνημα τοῦ Μητροπολίτου: «Χρυσόστομε, θέλω νὰ ἔλθω στὸ Μοναστήρι». Ἀπήντησα εὐλαβῶς: «Σεβασμιώτατε ἔχομε πολὺ χιόνι καὶ θα δυσκολευθῇτε νὰ ἔλθετε». Ἐπιμένει ἐκεῖνος: «Καὶ ἐσὺ πῶς θὰ κατέβης, γιὰ νὰ φύγης τὸ βράδυ γιὰ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο;». Ἀπαντῶ: «Θὰ ἔλθῃ κάποιος μὲ ἓνα τζιπ καὶ θὰ κατέβω». «Καλὰ παιδί μου, νὰ ἔχῃς καλὸ ταξίδι», μοῦ εὐχήθηκε.

Τὸ βράδυ κατεβήκαμε μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀνέφερα, ἀπὸ τὴν Μονὴ καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ τὸ αὐτοκίνητο τῆς Μονῆς ποὺ ὠδήγησε ὁ νῦν Ἐπίσκοπος Τεγέας, Θεόκλητος, ἀνεχωρήσαμε

γιά τήν Ἀθήνα. Στά διόδια τῆς Κορίνθου, ὅταν εἶδαν τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου μας εἶπαν ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμε ὅπωςδήποτε στὴν Τρίπολη, στὴν Μητρόπολη. Αὐτομάτως, καὶ διερωτῶμαι ἀκόμη καὶ σήμερα πῶς, ὡς ἀστραπὴ ἐπέρασε ἀπὸ τὸν νοῦ, μου ὅτι ἐκοιμήθη ὁ Μητροπολίτης.

Εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἐσταματήσαμε στὸ σπίτι τοῦ ὁδηγοῦ, ὅπου ἀπὸ τὴν ἀείμνηστη σύζυγό του Μαρία, πληροφορηθήκαμε τὴν θλιβερὰν, κατ' ἄνθρωπον, εἶδησιν. Τί εἶχε γίνει; Ἀξίζει ὅσοι δὲν τὸ γνωρίζετε νὰ τὸ πληροφορηθῇτε, ἀφοῦ εἶναι στοιχεῖον τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ τὴν ἀγιότητα τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος εἰς νεαροτάτην ἡλικίαν ἐγκατέλειψε τὰ ἐγκόσμια καὶ ἐνεδύθη τὸν μοναχικὸν τριβῶνιον, παρ' ὅτι ἦτο γόνος διακεκριμένης καὶ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, ὁ πατέρας του Μενέλαος ἦτο Στρατηγὸς καὶ παρ' ὅτι εἶχε τὴν δυνατότητα φοιτήσας εἰς τὴν Νομικὴν καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, νὰ ἀκολουθήσῃ, ὁδὸν ἀρίστην, τὴν πανεπιστημιακὴν. Καὶ ἐπανέρχομαι.

Ἐφ' ὅσον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Βαρσῶν, ἐπέμεινε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου Καλτεζῶν, ὅπου καὶ μετέβη συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ ὁδηγοῦ Βασιλείου καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ἀδελφοῦ τοῦ ὁδηγοῦ, ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Γαλιώτου.

Εἰσῆλθε εἰς τὸ Καθολικὸν τῆς Μονῆς καὶ ὅπως ἐσυνήθιζε, ἀναψέ κερὶ καὶ κρατώντας τὸ κερὶ στὸ χέρι, προσεκύνησε τὶς Ἱερὰς Εἰκόνες καὶ εἰσῆλθε εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, ὅπου προσεκύνησε τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν, διὰ τελευταίαν φορὰν, ἀφοῦ ἔγειρε ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὴν Ἱερὰν Κεφαλὴν του καὶ ὅσιακῶς ἐκοιμήθη, ὡς εἶχε προείπει εἰς ἡμᾶς κατὰ τὰ προαναφερθέντα. Οἱ Ἱερεῖς ἐθρήνησαν, τὰ

μοναχικὰ τάγματα τὸν ἔκλαυσαν, ὁ Λαὸς ἔνδακρυς καὶ κατώδυνος κατὰ χιλιάδες τὸν ἐχαιρέτησε, ἀποδίδοντας τὴν τιμὴν εἰς τὸν ἐνάρετον πνευματικὸν πατέρα καὶ διδάσκαλον, τὸν σοφὸν κυβερνήτην τῆς νοητῆς νηὸς, τὸν ἀκάματον ἐργάτην τοῦ Ἱεροῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, τὸν ἱατρὸν ὁ ὁποῖος μὲ τὰ ἀπαραίτητα πνευματικὰ φάρμακα καὶ ἐπιθήματα ἐθεράπευσε τὰς πολλὰς πνευματικὰς πληγὰς τοῦ ἀνθρωπίνου ποιμνίου, τὸν στοργικὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἐτιμώρησε, ἀλλ' ἀντιθέτως, πολλάκις ὁ ἴδιος ἐπόνεσε ἀπὸ τὰ λάθη καὶ τὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων.

Πολλάκις ὁ ἴδιος ἐσταυρώθη καὶ ἐπορεύθη ὡς ἄμυνος ἄφωνος, ὡς ὁ Κύριος, οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἀληθῶς τοιαύτη σύναξις Λαοῦ, κατὰ χιλιάδας, ποὺ κατέκλυσαν τὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναό, τοὺς ἐξῶστες, τὴν κεντρικὴ τῆς Τριπόλεως πλατεῖα, τοὺς δρόμους ἀπ' ὅπου διήλθε ἡ πομπή, ἕως τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως, οὐδέποτε καθ' ὁμολογίαν κοινὴν ἐγένετο, εἴτε πρὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Θεοκλήτου, εἴτε μετὰ ταῦτα, ἕως τῆς σήμερον. Ἰσχυσε ἐδῶ ὁ λόγος τοῦ Ἱερωτάτου Γρηγορίου, ὁ ὁποῖος δια τὸν Μέγαν Βασίλειον, ἔλεγε στὸν περίφημο ἐπιτάφίό του: «Προεκομίζετο ὁ ἅγιος, χερσὶν τῶν τέκνων αὐτοῦ ὑψούμενος. Σπουδὴ δ' ἦν ἐκάστω, τῷ μὲν κρασπέδου λαβέσθαι, τῷ δὲ σκιᾶς, τῷ δὲ τοῦ ἱεροφόρου σκίμποδος καὶ ψαῦσαι μόνον...».

Ὁ Θεὸς ἐδωρήσατο τὴν τοιαύτην τιμὴν, ἀμοίβων τὰς πολλὰς τοῦ ἀρετάς. Τὴν πληθωρικὴν σταυρόσχημον ἀγάπην του, τὴν ὑπομονὴν διὰ τὴν ὁποίαν ὑπὸ πάντων ἐθαυμάζετο, τὴν ταπείνωσιν μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς πάντας ἐδίδασκε, τὴν γλυκύτητα ἢ ὁποία λαμπρὸν ὡς ἥλιον τὸν καθιστοῦσε, τὴν ἀοργησίαν ἢ ὁποία καὶ τοὺς πλέον σκληροὺς ἡμέρευε, τὴν ἀνεξικακίαν ἢ ὁποία τοὺς πονηροὺς καὶ παραβατικοὺς εἰς ὁδοὺς εὐθείας ἐπανέφερε, τὸ φιλακόλουθον τὸ ὁποῖον εἰς

προσευχὴν κλῆρον καὶ Λαὸν ἐκίνει, τὸ χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων τὸ ὅποῖον ἔθιγε καὶ τὰς λεπτοτέρας χορδὰς τῆς καρδίας τους, ἀφοῦ ἐστάθη ὡς λύχνος ἀκοίμητος δίπλα στὰ πνευματικά του παιδιὰ καὶ κυρίως εἰς δύσκολους καταστάσεις, συγκοιταζόμενος καὶ συνανιστάμενος μετὰ τοῦ ποιμνίου του.

Ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐτελέσθη, εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, τὴν Τετάρτη 11ην Ἰανουαρίου 1995, προεξάρχοντος τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μεσσηνίας, Χρυσοστόμου Θέμελη, συμπαραστατουμένου ὑπὸ πλειάδος Ἀρχιερέων.

Θὰ ἀναφέρω σημεῖα τινὰ ἀπὸ τοὺς ἐπικηδεῖους λόγους, οἱ ὅποιοι φανερώνουν τὸ μέγεθος τῆς προσωπικότητος τοῦ αἰοιδίου ἀνδρός.

Ὁ Αρχιεπίσκοπος τότε, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Αρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Καρπαθάκης, νῦν Μητροπολίτης Λιδυμοτείχου, μετὰ ἄλλων ἀνέφερε: «Ἡ ἐπὶ γῆς στρατευομένη Ἐκκλησία εἶναι σήμερον πτωχοτέρα καὶ ἡ Τρίπολις αἰσθάνεται ὀρφανή. Ὅμως ἐκεῖνος ἀναπαύεται «ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ ἐν σκηναῖς δικαίων» ἐστεφανωμένος μὲ τὸ «διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου». Ὅπως εἰς ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ, ἐπραγματοποιήθη καὶ εἰς αὐτὸν ὁ λόγος τοῦ ψαλμωδοῦ, «Ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ζήσεται εἰς τέλος, οὐκ ὄψεται καταφθοράν». Ἡ σεμνὴ μορφή του θὰ παραμείνει ζῶσα εἰς τὴν μνήμην καὶ τὴν καρδίαν ὅλων ὅσοι εἶχαμε τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν γνωρίσωμε, νὰ τὸν ἀγαπήσωμε, νὰ δεχθῶμεν τὴν εὐλογίαν, τὴν συμβουλήν, τὸν καλὸν τοῦ λόγον, τὰς εὐεργεσίας τῆς πατρικῆς καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης του. Τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς του θὰ μᾶς ἐμπνέη καὶ θὰ μᾶς φωτίζει. Ὅχι μόνον ὡς παράδειγμα Ἱεράρχου μὲ ἐξαίρετον ἐκκλησιαστικὸν ἦθος καὶ

κοινωνικὴν δρᾶσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς φωτεινὸν παράδειγμα ἡγέτου μὲ εὐγένειαν ψυχῆς, ἀνωτερότητα ἥθους, μὲ ἀπλότητα, ἀλλὰ καὶ ἡγεμονικὸν χάρισμα, μὲ εὐρύτητα πνεύματος καὶ ρεαλισμόν, μὲ ἐπιείκειαν καὶ ἀνεξικακίαν, μὲ τόλμην καὶ φρόνησιν ἀνδρὸς μὲ ἀληθινὰ αἰσθήματα, φιλαδέλφου καὶ φιλοξένου, φιλευσπλάχνου καὶ φιλοστόργου».

Ὁ τοποτηρητὴς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀείμνηστος πλέον Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Θεόφιλος, ἀνέφερε: «Ἐάν τὸ πλῆθος, τὸ ἄρωμα καὶ ἡ ὁμορφιὰ τῶν λουλουδιῶν πού στολίζουν πρόσωπο ἀγαπημένο, πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὴν εὐγένεια καὶ τὴν ὁμορφιὰ τοῦ κοιμωμένου, σήμερα γιὰ τὸν προκείμενο νεκρὸ τὰ λουλούδια θὰ ἔπρεπε ν'αποτελοῦν ἓνα τεράστιο βουνό. Καὶ τὸ ἄρωμά τους νὰ πλημμυρίζει ὁλόκληρη τὴν Ἐπαρχία, τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη».

Ὁ τότε Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ νῦν Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, ἔνδακρος ἐσημείωνε: «Ἀρχοντιὰ καὶ συγκατάβαση, μεγαλεῖο καὶ ταπείνωση, ὁμορφιὰ ψυχῆς καὶ εὐγένεια, ἀπλότης καὶ ἀριστοκρατία, νὰ ἡ ζύμη τοῦ προσφόρου σου, ἢ καλύτερα τῆς προσφορᾶς σου σέ ὅλους μας. Πῶς νὰ σέ ἀποχωριστοῦμε λοιπόν; Πῶς τὸ ὠμόφορό σου νὰ ἀποτινάξῃ τὰ δάκρυα τῶν φοιτητῶν πού βοήθησες; Πῶς ὁ σάκκος νὰ καλύψῃ τὶς εὐεργεσίες στήν φτώχεια, πού ἔκανες; Πῶς ἀπὸ τὸ πετραχήλι σου νὰ ξεκολλήσουν οἱ ψυχές πού βάπτισες, πού πάντρεψες, πού δίδαξες, πού χειροτόνησες; Αὐρὰ σὺ τοῦ Πνεύματος, τὸ περιγιάλι τὸ κρυφὸ κι ἄσπρο σὰν περιστέρι, σὺ πού ξεδίψασες, τῆς κοινωνικῆς Σαχάρας τὸν στρατοκόπο;».

Ὁ Δήμαρχος Τριπόλεως Δημήτριος Κωνσταντόπουλος, ἐτόνισε: «Αἰμύνηστε Γέροντά μας, χάνουμε σήμερα τὸν θησαυρό μας, ἀποχωριζόμαστε τὸ πνευματικὸ μας χρυσάφι.

Ἀποχαιρετοῦμε τὴν προσωποποίηση τῆς ἀγάπης, τῆς εὐλικρίνειας, τῆς οὐράνιας χαρᾶς, τῆς εὐθύτητας. Θὰ λείψει ἀπὸ τὴν Τρίπολη τὸ χαμόγελό σου, τὸ περπάτημά σου, ὁ λόγος σου, ἡ λεπτή καὶ εὐγενὴς σου παρουσία. Θὰ λείψει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἓνα διαμάντι ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ κάθε πλευρά. Ἕνας Ἱεράρχης ποὺ οὐδέποτε δημιουργήσε προβλήματα, ἀλλὰ στάθηκε πάντοτε μὲ σεβασμὸ ἀπέναντι στοὺς Ἱερούς τῆς Ἐκκλησίας θεσμούς, πιστὸς στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση καὶ στὴν ἐν γένει λατρευτικὴ ζωὴ καὶ πράξη τῆς Ἐκκλησίας. Αἰμύνηστε Πατέρα μας, σὲ κλαῖμε σήμερα μικροὶ καὶ μεγάλοι, σὲ κλαῖνε τὰ καμπαναριὰ τῆς Τρίπολης, σὲ κλαῖνε οἱ Ἱερεῖς σου, σὲ θρηνοῦν οἱ Μοναχοί σου. Κατασπαζόμαστε γιὰ τελευταία φορὰ τὸ χέρι σου, ποὺ τόσες φορές μας εὐλόγησε, ποὺ μᾶς πάντρεψε, ποὺ βάπτισε τὰ παιδιὰ μας, ποὺ κήδευσεν τοὺς γονεῖς μας, ποὺ μᾶς κοινώνησε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας».

Ὁ ὁμιλῶν ἔγραψε: «ὦ θεία, καὶ Ἱερά τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας μέλισσα, Θεόκλητε παμμακάριστε... Σὺ γὰρ τῶν Ἀγίων ἐδρέψω τὰς ἀρετάς. Ἡλιοῦ τὸν ζῆλον, Μωσέως τὸ πρᾶον, Πέτρου τὴν ὁμολογίαν καὶ Παύλου τὴν Θεολογίαν.

Ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία Μαντινείας καὶ Κυνουρίας καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἅπασα, τὸν ἔπαινόν σου θὰ ἐκδιηγείται εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, τὴν σύνεσίν σου, τὴν σεμνότητα, τὴν ἡρεμία καὶ ἀοργησία, τὴν ταπείνωση, τὸ φιλάδελφον πρὸς πάντας καὶ τὴν βαθεῖαν πίστιν εἰς τὸν Θεόν.

Θὰ καθρεφτίζονται στὴν ἐξαίσια μορφή Σου ὅσοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ θὰ περνοῦν τὸ κατώφλι τοῦ Ἱεροῦ Ἐπισκοπείου, τὸ ὁποῖο ἐκλείσες καὶ ἐκόσμησες ἐπὶ 30 συναπτὰ ἔτη.

Θὰ βλέπουμε ὅλοι μας ἐκεῖνον, ὅστις «Ἀρχιεράτευσεν ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν ἡμᾶς». (πρβλ Ψάλμ. οζ' 72)

Ψυχὴ ἀπλῇ, ἁγιασμένη, ἀγγελομίμητη, μᾶς ἔφυγες, πέταξες κοντὰ στὸ Θεό. Σοῦ ὑποσχόμεθα ὅτι δὲν θὰ σὲ ξεχάσωμε ποτέ. Λουλούδι εὖοσμο τοῦ καθενὸς ἢ εὐγνωμοσύνη, θὰ στολίζῃ τὸν τάφο Σου καὶ τὴν Ἱερὰ Σου Μνήμη.

Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ, τίμιε Πάτερ. Εὐχου ὑπὲρ ἡμῶν τῶν περιλειπομένων. Καλὴ Ἀνάστασις Δεσπότη μας». Αὐτὰ ἔγραφα, μεταξὺ ἄλλων, τότε.

Ἡ Διαθήκη τοῦ λόγος ἀνεπανάληπτος, κείμενο ἱστορικό, συγκλονιστικό, τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ μελετήσουν οἱ πάντες, Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοί.

Εἶχε ὁ ἀείμνηστος ρίζαν ἁγίαν. Πρὸ τοῦ νὰ περατώσω τὸν λόγον, θὰ ἀναφέρω τὸν σύνδεσμον τοῦ Ἱεράρχου μὲ ἓνα Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ὁποίου ἔλαβε συμμαρτυρίαν, ὥστε νὰ γίνῃ κληρικός.

Πρόκειται γιὰ τὸν Ἅγιον Γερβάσιον τῶν Πατρῶν, ὁ ὁποῖος διὰ κάποιο διάστημα εὐρέθη εἰς Ναύπλιον πλησίον τοῦ ἡγιασμένου Ἱεράρχου Ἀργολίδος, Ἰωάννου τοῦ Παπασαράντου, ἔλκοντος τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τὸ Ροεινὸν Ἀρκαδίας.

Ὁ αὐίδιμος Ἰωάννης, ἀπέστειλε τὸν νεαρὸν Νικόλαον Φιλιππαῖον, μετέπειτα Θεόκλητον Μητροπολίτην Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, νὰ μαθητεύσῃ πλησίον τοῦ π. Γερβασίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον π. Γερβάσιον, ἔλαβε καὶ συμμαρτυρίαν προκειμένου νὰ γίνῃ κληρικός.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ εἶχε πάντοτε τὴν φωτογραφίαν τοῦ π. Γερβασίου καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀχειροποιήτου Σταυροῦ, ὁ ὁποῖος εὐρέθη στὸ δέντρο τὸ ὁποῖο ἐφύτευσε στὴν Πάτρα ὁ ὅσιος

Γερβάσιος. Ὄταν ἦμουν Διάκονος, μὲ δέος ἐρώτησα τὸν μακαριστὸν Θεόκλητον: «Ποῖος εἶναι Σεβασμιώτατε αὐτὸς ὁ παππούλης;» καὶ ἐκεῖνος μοῦ ἐξιστόρησε τὰ περὶ τοῦ πατρός Γερβασίου, ὁ ὁποῖος ἔφυγε μικρὸ παιδί ξυπόλητο καὶ κατατρεγμένο ἀπὸ τὴν Γρανίτσα Γορτυνίας διὰ νὰ καταλήξῃ στὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, ὡς μέγας πνευματικὸς Διδάσκαλος.

Ὄταν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, μὲ κατέστησε Μητροπολίτην Πατρῶν ἐνήργησα τὰ δέοντα διὰ τὴν κατάταξιν τοῦ π. Γερβασίου, εἰς τὰς δέλτους τῶν Ἁγίων καὶ τιμᾶται ἤδη ὡς Ἅγιος.

Τοῦτο ἔπραξα κατὰ χρέος ἀπέναντι στὸν Ἅγιο Γερβάσιο, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ χαρῇ ὁ Γέροντάς μου αἰμίνηστος Θεόκλητος, στὸν οὐρανό.

Ὡς κατακλεῖδα δὲ τῆς ὁμιλίας μου αὐτῆς, ἐπαναλαμβάνω λόγους ἀπὸ βάθους καρδίας μου, τοὺς ὁποῖους ἐσημείωσα ἔνδακρυς, κατὰ τὴν πρώτην νύκτα μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἱεράρχου, εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «ΑΛΙΕΥΣ».

«- Ροδόσταμα τῆς καρδιᾶς μας, τὰ δάκρυα ποὺ ραίνουν τὸν τάφο σου, Πατέρα μας.

- Λουλούδια οἱ στεναγμοί μας, ἅς γίνουν στὴν Ἱερά σου μνήμη, Ἀγγελέ μας.

- Ἡ θύμησή σου νωπὴ πάντα, θὰ κατακαίῃ τὰ σωθικά μας, Ποιμενάρχη μας.

- Ἡλιαχτίδα τὸ χαμόγελό σου, θὰ φωτίζῃ τὴν πορεία μας.

- Βάλσαμο παρηγοριᾶς ὁ γλυκύς σου λόγος, θ' ἄρχεται ν' ἀπαλύνῃ τὶς ὥρες τοῦ πόνου μας.

- Ἡ ἀγάπη σου Γέροντά μας, θὰ μᾶς συντροφεύῃ τίς ὥρες τῆς φοβερῆς μοναξιᾶς μας.

- Κάθε χτύπημα τῆς καμπάνας, καθημερινή καὶ σὲ γιορτὴ Ἑσένα θὰ χαιρετάῃ Δάσκαλέ μας, μεγάλε φίλε καὶ Ἀδελφέ μας.

- Καὶ ὅσο θὰ ζοῦμε ἐπάνω στὴ γῆ, χρυσῇ ἢ μορφῇ σου στὴν ψυχὴ μας, θὰ νοηματοῖζῃ τὴν πορεία μας καὶ θὰ ὁδηγῇ τὰ βήματά μας.

- Νοσταλγία ἢ κάθε στιγμή μας, γιὰ τὴν γλυκειὰ συνάντησή σου, στὸν Οὐρανό, λατρευτέ μας Ἱεράρχη.

Θὰ σ' ἀγαποῦμε γιὰ πάντα».

Καὶ προσθέτω πάλι λόγους τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου:

«Σὺ δὲ ἡμᾶς ἐποπτεύεις ἄνωθεν, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλὴ. Εἰ δὲ μετασταίημεν δέξαιο κάκειθεν ἡμᾶς ταῖς σεαυτοῦ σκηναῖς, ὥς ἂν ἀλλήλοις συζῶντες καὶ συνεποπτεύοντες τὴν ἀγίαν καὶ μακαρίαν Τριάδα, καθαρώτερόν τε καὶ τελεώτερον...», ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐλεηθῶμεν, σεπταῖς εὐχαῖς καὶ πρεσβεῖες Σου.

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μαντινείας καὶ Κυνουρίας καὶ παμφίλτατε ἀδελφέ μου κύριε Ἐπιφάνιε, θερμῶς Σᾶς συγχαίρω διὰ τὸ σημερινὸν Ἱερὸν Μνημόσυνον τῶν Προκατόχων Σας ἀγίων Ἀρχιερέων καὶ διὰ τὴν ὠραιοτάτην αὐτὴν ἐκδήλωσιν καὶ εὐγνωμόνως Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμὴν τῆς προσκλήσεως καὶ διὰ τὴν εὐλογίαν νὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ ἀοιδίμου Ἱεράρχου καὶ Γέροντός μου, ἀλήστου μνήμης Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, Θεοκλήτου Β' του Φιλιππαίου.

Ἄς ἔχομε τὴν εὐχή του.